

کتاب نظریه آزادی و آموزش و پرورش آزاد

دکتر محمد حسن میرزاحمدی (عضو هیأت علمی دانشگاه شاهد)

دکتر فاطمه زیبا کلام مفرد (عضو هیأت علمی دانشگاه تهران)

علی صحبت لو (دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه فردوسی مشهد)

هدف اصلی این کتاب ، معرفی دو نظریه "آزادی و آموزش و پرورش آزاد" است، که در ۴ فصل مجزا مورد بحث و بررسی قرار گرفته شده است. در فصل اول ؛ به نظریات پیشروان آموزش و پرورش آزاد از جمله پیش سقراطیان، تفکر هومری ، اتمیست ها و سوفیست ها ، سپس آرای سقراط وافلاطون و ارسطو به طور جامع پرداخته شده است. در فصل دوم ؛ به آرای جان لاک ، جرمی بنتام ، جان استورات میل و بررسی نظریه سود گرایی و نقد واندیشه های جان استورات میل و در فصل سوم؛ زمینه های پیدایش نظریه پردازان متأخر آموزش و پرورش آزاد از جمله آرای نیومن ، میتو آرنولد ، توماس الیوت و مایکل اوت شات و در فصل چهارم به ارتباط میان مکتب لندن و آموزش و پرورش آزاد پرداخته شده که در این فصل تاریخچه فلسفه تحلیلی وپیشروان فلسفه تحلیلی (برتراندراسل ولودیگک ویتگنشتاین و پیشروان مکتب لندن (پیترز وهرست) مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته شده است.

نظریه آموزش و پرورش آزاد ، قدیمی ترین نظریه تربیتی است؛ در خلال این نظریه این نکته قابل دریافت است که افلاطون و ارسطو در مقام دو نظریه پرداز عمده در واقع از پیشروان اصلی قلمداد می شوند که افکار این دو فیلسوف هم در جهان غرب و هم در مشرق زمین رسوخ کرد و تا قرن ها از طریق فیلسوفان طراز اول همچون اگوستین اکویناس در فلسفه مسیحی غرب بکار گرفته شد و در

مشرق زمین هم از طریق فیلسوفانی نظیر فارابی و ابن سینا به حیات خود ادامه داد. بطور کلی از نظر نگارندگان این کتاب، هدف آموزش و پرورش آزاد تنویر ذهن و رها کردن از زمان و مکان خاص است. دانش به خاطر خودش و ارضای ذهن، طلب شده و در راستای روشنگری ذهن کسب می شود نه برای مقاصد بیرونی؛ مقاصد بیرونی هر چند مهم اند اما محصول جانبی تلقی می شوند که در درجه دوم اهمیت قرار می گیرند و هدف اصلی آموزش و پرورش بر اساس نظریه آزادی، کسب بیشترین منفعت برای بیشترین تعداد و غلبه بر طبیعت در راستای رفاه بوده، سودآوری (نه فقط) جنبه مالی مد نظر است.

اهداف آموزش و پرورش آزاد از دیدگاه فیلسوفان تعلیم و تربیت

پرورش روح علمی

پرورش نیروی فهم

تاکید بر استقلال فکر

آزاد سازی ذهن از راه
اندیشه

آزاد شدن از علائق
دنیوی و درک حقیقت

بررسی و آزمودن
عقاید و ارزشها

افزایش سطح
هوشمندی و فرهیختگی

نجمه احمدآبادی آرانی (دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت)